



Kommunstyrelsen
Alexandra Eriksson
Epost: alexandra2.eriksson@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Deltagande på distans vid kommunfullmäktigesammanträden i Västerås stad

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Arbetsordning för kommunfullmäktige i Västerås stad, kompletteras med följande bestämmelse: ”Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast fem (5) dagar före sammanträdet anmäla detta till fullmäktiges kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.”

2. Så snart det finns ett tekniskt verktyg eller en digital tjänst som uppfyller kraven i kommunallagen om distansdeltagande ska kommunstyrelsen tillhandahålla detta verktyg för kommunfullmäktige och övriga nämnder.

Ärendebeskrivning

Rättsliga förutsättningar

I kommunallagen finns sedan 2013 en möjlighet för kommuner och regioner att införa deltagande på distans vid fullmäktigesammanträden samt sammanträden i styrelsen och nämnder. Bestämmelsen 5 kap. 16 § kommunallagen anger ett antal krav som måste vara uppfyllda för att en ledamot som inte befinner sig i sammanträdeslokalen ska kvalificeras som deltagande på distans i lagens mening.

Deltagandet ska ske genom ljud- och bildöverföring i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. För det första måste det alltså ske en överföring av både ljud och bild i realtid. Bild- och ljudöverföring måste även ske på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra. Det är således inte tillräckligt att de som är närvarande i sammanträdeslokalen kan se den distansdeltagande ledamoten. Den distansdeltagande måste även kunna se samtliga andra deltagare. Om flera ledamöter deltar på distans måste även de kunna se varandra.

Ytterligare ett krav är att samtliga deltagare kan delta på lika villkor. Det innebär att ljud- och bildöverföringen måste vara stabil och av hög kvalitet. Om bild- eller ljudkvaliteten försämras eller förbindelsen bryts måste

sammanträdet avbrytas tills en förbindelse av sådan kvalitet har återupprättats att alla åter kan sägas delta på lika villkor. Den som deltar på distans måste även ha möjlighet att ta del av handlingar som delas ut vid sammanträdet och delta i avgörandet av ärendena, även i de fall avgörandet sker genom omröstning.

Öppna omröstningar förutsätter ingen annan teknisk lösning än den redan nämnda bild- och ljudöverföringen. Slutna omröstningar ställer andra krav. Den tekniska lösning som används måste säkerställa att valhemligheten bevaras, att alla de beslutandes röster kommer med i rösträkningen och att alla ges möjlighet till insyn i förfarandet så att omröstningen inte kan manipuleras. Om inte alla dessa krav kan tillgodoses får distansdeltagande inte ske vid sammanträden då slutna omröstning kan komma att tillämpas, dvs. då ärenden som gäller val eller anställning av personal ska avgöras.

En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid sammanträdet. Det innebär bl.a. att en ledamot som deltar på distans kan delta i avgörandet av ärendena. En ledamot som deltar på distans ska naturligtvis även antecknas som närvarande i sammanträdesprotokollet.

Det ankommer enligt förarbetena på den kommun som inför möjligheten att delta på distans att utforma föreskrifter och vidta andra åtgärder för att åstadkomma en rimlig säkerhet. Utbildning i informationssäkerhet för distansdeltagare och för dem som ska leda möten med distansdeltagare kan vara en annan åtgärd för att höja säkerheten.

Innebörden av beslutet

Förslaget att ge kommunfullmäktige möjlighet att sammanträda med ledamöter närvarande på distans är densamma som idag gäller för kommunstyrelsen och övriga nämnder enligt dess reglemente. Bestämmelsens lydelse stämmer också överens med Sveriges kommuner och regioners underlag för lokala bedömningar avseende arbetsordning för fullmäktige (upplaga oktober 1:2, 2019).

Stadsledningskontorets bedömning är att de tekniska förutsättningarna i skrivande stund saknas för att kunna genomföra distansdeltagande vid nämndsammanträden och kommunfullmäktigesammanträden. De digitala lösningar som finns tillgängliga på marknaden just nu, uppfyller inte kommunallagens krav. Deltagande på distans vid kommunfullmäktigesammanträden i Västerås stad, går således inte att tillämpa i nuläget. Utveckling går dock snabbt och stadsledningskontoret bevakar omvärlden och marknaden. För säkra möten upp till 16 deltagare på distans, avser Inera AB att tillhandahålla en tjänst för kommuner. Tjänsten har provtestats av några kommuner och just nu pågår utvärdering av den testade tekniken. Inera AB har meddelat att det avser att lansera tjänsten under sommaren.

Tillämpliga bestämmelse - 5 kap. 16 § kommunallagen

Ledamöter får delta i fullmäktiges sammanträden på distans om fullmäktige har beslutat det. Deltagandet ska i sådant fall ske genom ljud- och bildöverföring i realtid samt på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor.

En ledamot som deltar på distans ska anses vara närvarande vid fullmäktiges sammanträde.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Perspektivet ej relevant med anledning av ärendets karaktär och innehåll.

Hållbar utveckling

Perspektivet ej relevant med anledning av ärendets karaktär och innehåll.